

Svar på skriftligt spörsmål SSS 444/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga ställningen för brottsoffer under 18 år vid förundersökning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 444/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Eeva-Johanna Eloranta/sd:

Vad ämnar regeringen göra för att förbättra ställningen för brottsoffer under 18 år?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 4 kap. 7 § i förundersökningslagen ska en person som inte har fyllt 18 år vid förundersökning bemötas så som hans eller hennes ålder och utvecklingsnivå förutsätter. I lagen föreskrivs inte att en förundersökning ska göras skyndsamt då målsäganden är under 18 år. De fallspecifika omständigheterna, såsom ärendets kvalitet och omfattning, påverkar den tid som utredningen kräver.

Behovet av en brådskande behandling vid undersökning av brott som begås mot barn beaktas i polisens anvisningar. Enligt Polisstyrelsens anvisning ”Lapsi poliisitoiminnassa ja esitutkinnassa” (POL-2019-34669) ska förundersökningsåtgärder inledas omedelbart då ett barn är part i ett brottmål. I anvisningen konstateras även att eftersom barnets berättelse ofta är det centrala och till och med det enda beviset vid misstanke om brott som begåtts mot honom eller henne, ska förundersökningsåtgärder alltid genomföras utan dröjsmål. Hörande av barn en lång tid efter den misstänkta händelsen kan försämra kvaliteten på barnets berättelse och dess tillförlitlighet.

En arbetsgrupp som tillsattes av justitieministeriet för att kartlägga god praxis för att beakta brottsoffers behov bedömde även straffprocessens längd vid brott som begås mot barn (Justitieministeriets betänkanden och publikationer 44/2018). Arbetsgruppen ansåg att långa straffprocesser vid brott som begås mot barn är ett problem och föreslog att orsaker till längden ska utredas närmare. Utifrån arbetsgruppens förslag inleddes ett undersökningsprojekt om straffprocessernas längd vid sexualbrott som begås mot barn. Undersökningsprojektet genomförs av Institutet för kriminologi och rättspolitik. Projektet avslutas i slutet av 2020.

Justitieministeriet har den 27 maj 2020 tillsatt en arbetsgrupp för att bedöma olika metoder för att effektivisera straffprocessen och behovet av att ändra förundersökningslagen. Arbetsgruppen kommer även att bedöma straffprocessens längd vid brott som begås mot barn och eventuella behov av att ändra lagstiftningen i fråga om detta.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 444/2020 rd

Vidare utvecklas barnoffrets ställning genom att främja utvidgandet av Barnahus-modellen. Ett mål för projektet som koordineras av Institutet för hälsa och välfärd är att förkorta rättsprocesser vid brott som begås mot barn. Syftet är särskilt att påverka fördröjningar genom tidigt sektorsövergripande myndighetssamarbete. Målet är också att säkerställa barnvänliga möten och lokaler vid hörande av barn samt stöd för och vård av barn som blir utsatta för våld.

Helsingfors 25.06.2020

Justitieminister Anna-Maja Henriksson